

gla

slovenske kulturne akcije

Leto VI. - 23 VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 15.12.1959

NEPOTREBNE TEZAVE

Slovenska kolonija v Argentini ima šolske tečaje za mladino. Kjer je večja skupina Slovencev, tam je mladini omogočeno, da obiskuje pouk in dobiva vsaj glavne temelje v poznanju slovenskega jezika in naše zgodovine. Ob mladinskih praznikih, kot je bil nedavno Miklavžev dan, se je pokazalo, kako mladina rada sodeluje in da so uspehi lepi. Požrtvovalni učitelji store pač vse, kar je v njihovi moči. Pomagajmo jim še mi! Največji problem bo pač, da bo počasi začelo primanjkovati učnih moči. Mislimo na to in se skušajmo pripraviti, da ne bo prevelike stiske, kadar bo potreba nastopila.

Vendar o tem zdaj ne mislimo razpravljati. Ker imamo založbo, slišimo pogosto nasvete in opomine: na mladino nikar ne pozabite in še to, da naše ljudstvo potrebuje predvsem preprosta čtiva.

Za mladino gre in njej je treba nuditi vse. Vendar moramo biti pri tem predvsem okretni. Nikar ne terjajmo od naših emigracijskih založb več kot pa je mogoče. Vsaka založba ima svoj program in če se je zanj odločila, so bili pač tehtni razlogi. Včasih se je treba malo ozreti še drugam in pogledati, ali nimajo morda tam tistega, česar potrebujemo in kar terjamo od tistih, ki so nam ravno pri roki. Nobena založba v emigraciji ne bo mogla v zadostni meri zadostiti potrebam šolskih tečajev. V domovino seveda ne moremo iti po izbiri, ker je šolski program tam nam idejno nasproten. Pač pa imamo na Primorskem in na Koroškem slovensko šolstvo, od osnovnega do zaključnih razredov na srednjih šolah. Vsi slovenski razredi imajo potrebne slovenske knjige in učila. Ponekod so izšle knjige v založbi šolskih zavodov, drugod so jih učitelji ali profesorji sami založili, ali pa so izšle pri Mohorjevi v Celovcu ali v Gorici. Kdor bi bil v zadregi, kaj naj otroku ali doraščajočemu mladostniku da v roke, naj se pozanima za izbor knjig, ki so na razpolago v Trstu in v Celovcu. Prav te dni je bil objavljen pregled vsega, kar je bilo izdanega v Trstu, v Gorici in v Celovcu: izgovor, da bi nam morala mladina toniti v tuji svet, ker ni zanje pravega berila, ne

(Dalje na 4. strani)

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

ODBOR SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE ŽELI VSEM SVOJIM ČLANOM, MECENOM, NAROČNIKOM IN PRIJATELJEM BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE, V NOvem LETU 1960 PA MNOGO USPEHOV IN ZADOVOLJSTVA PRI VSEM DELU IN NAPORIH.

VSE PROSIMO, DA BI NAM OHRANILI SVOJO NAKLONJENOST. VEMO, DA NAS SPREMLJA VAŠA LJUBEZEN IN RAZUMEVANJE. OSTANITE NAM ZVESTI ŠE NAPREJ!

ODBOR
SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

Dante je obvladal Vesoljni Svet, to globoko, ogromno, strašno realnost, proti kateri je časovni svet s svojimi Florencami in izgnanstvi samo slaba senca. "Ne boš več videl Florence, toda gotovo boš videl pekel, vice in nebesa. Kaj je Florence, Can Grande, svet in življenje vseh skupaj? Samo ena resnica je: VEČNOST, kamor boš prišel ti in vsi drugi!" Veliki Dantejev duh, izgnan s te zemlje je vedno bolj postajal prebivalec onega strašnega drugega sveta, kjer je bival s svojimi mislimi, in ki mu je bil a edina stvar, vredna pomena. Vtelešenje in smrt je edina važna stvar za vse. Za Danteja tistega časa je bila prav resnična stvarnost, po znanosti ugotovljena, in ni imel dvoma o teh Zlih grapah, ki jih opisuje, teh krogih, ki jih bo videl, kakor mi verujemo, da bomo videli Carigrad, če bomo prišli tja. Duh Dantejev je bil poln teh misli, ki so mu pele mistične pesmi, kar je dalo Božansko Komedijo, najvažnejšo knjigo izmed vseh modernih knjig... Je pesem, in to pesem v vseh smislih, ter mu v tem pogledu dajem vso slavo. Pekel, Vice, Raj so ogromne stavbe, ogromna svetovna nadnaravna katedrala, kjer je kamen položen na kamen, težak, strog, strašan, ki daje dantejski svet duš. V dnu pa je najbolj iskrena od vseh pesnitev: pognala je iz najgloblje intimnosti njegovega srca in nas zajame še globoko po tolikih generacijah.

Carlyle, O herojih

DANTE: BOŽANSKA KOMEDIJA I. DEL : PEKEL

Prevod Tineta Debeljaka
Izide do konca decembra.

Tiska se:

MEDDOBJE V - števil. 1/2

TARIFA REDUCIDA
Concesión 6228

Registro Nacional
de la Propiedad Intelectual
Nº 624770

kronika

— JUBILEJNO NAROČNINO so plačali: inž. Ložar, Brazilija 900.— pesov; ga. Čulik, Buenos Aires, 800.— pesov; za tiskovni sklad Glas-a sta darovala: I. Hribar, Avstralija, 120.— pesov, ga. Žužek, Florida 50.— pesov.

— Za tiskovni sklad Glas-a je daroval g. Branko Rebozov 1000.— pesov. Iskrena hvala!

— "Slovenska država" (1. nov. 1959) objavlja poročilo M. P.-ja o občnem zboru društva S.A.V.A. (Slovenski akademiki v Ameriki), ko je bila prirejena tudi slikarska razstava slovenskih mladih slikarjev. Sodelovali so tudi slušatelji umetniške šole SKA v Buenos Airesu. O njih delih piše:

"V prvi skupini ima posebno mesto grupa gojencev umetniške šole Slovenske kulturne akcije v Buenos Airesu. Je to pestra in razgibana družina. Čeprav je bilo tu in tam opaziti še šolsko vezanost, so vendar to nadarjeni študentje z resnimi stremiljenji. Nisem poklican, da bi ocenjeval vsakega posebej, kar je ob skromnem številu poslanih del itak težko in tudi tu ni mesto za to. Vendar naj omenim nekaj močnih del, ki so na razstavi vidno izstopala. To velja predvsem za dela Franceta Papeža. Njegov Kristus, v katerem zaslediš linije, ki spominjajo na ljudsko umetnost, te prevzame s svojo primitivno religiozno mistiko. Izrazit je tudi njegov Indijanez Arauco ter tihožitje Drnule s svojo barvno karakteristiko. Metka Žirovnik se je v monotipiji Križani spretno izognila podrobnostim, dočim je nasprotno Tihožitje s kostmi zelo konkretno podano. Njena ženska narava pa je prišla najbolj do izraza v ljubki Gazeli. V smeri moderne grafike je prijetno učinkoval lesorez Ivana Bukovca Predmestje. Pritegnilo je tudi olje Toneta Križnika Pristanišče: skozi mračno kopreno dušljivega zraka udarjajo barve pristanišča."

"...Na koncu naj se v imenu vseh tistih, ki so se ob slikah ustavili, zahvalim Ed'ju Gobeu, ki je... razstavo organiziral, posebno pa se mu še zahvalim, da nam je dal priliko videti vsaj nekaj rezultatov slovenske umetniške šole v emigraciji, ki deluje pod okriljem SKA v Buenos Airesu... Z organiziranjem te razstave je vsemu zborovanju akademikov dal tisti kulturni poudarek, ki visokošolskemu nivoju priteče."

— Slikarka Aleksa Ivančeva je dalj časa preživela v Alžiriji in se decembra vrne v Pariz. V Alžiriji je mnogo slikala in napravila mnogo platen velikih dimenzij ter nad 100 skic. Skice je razstavila v galeriji Bugniet v Oranu. Oranski dnevnik je prinesel kritiko, kjer med drugim pravi:

"Aleksa Ivančeva je gotovo slikarka zanesljivega talenta. Dejansko nam številne slike podajajo premer potovanja skozi Oranijo in v slikah je obilo osvetlitev izvirne osebnosti. Tehnika Aleksa Ivančeve preseneča po svoji lahкотnosti, ko v podani pokrajini podaja njene bistvenosti. Njena gradnja je razsežna, širok prijem je podlaga za barvno iznajdljivost, uglasenost s pokrajino in barvni kontrasti vnašajo v kompozicijo delež lepe čustvene razgibanosti. Podrobnosti prav nič ne omejujejo vizijo brezmejnih obzorij. Prijemi se širijo, obli-

obrazji in obzornja

OB IZIDU DEBELJAKOVEGA PREVODA DANTEJEVEGA PEKLA

Dante je izšel. Na 300 straneh z obširnimi uvodom in komentarjem prevajalčevim in s tremi trobarvnimi izvirnimi lesorezi akad. slikarice Bare Remčeve, z eno risbo Dantejeve kozmogonije ter z lesorezom Dantejevega obraza po Rafaelovi freski v Vatikanu, ki jo je slikarica napravila že leta 1938 kot *Ex libris* dr. Jožeta Debeveca, kateremu sta ilustratorka in prevajalec posvetila svoje delo.

Za božične praznike bodo prvi izvodi že med ljudmi. Ni pa še prišel med nas noben izvod ljubljanskega Gradnikovega prevoda. Morda — bi kdo mislil! — je to prevelik luksuz za mali slovenski narod, da istočasno izdaja na dveh koncih sveta isto klasično svetovno delo v dveh različnih prevodih. Pa je s prevodi tako, kakor z igralci: tekst Hamletu je napisal Shakespeare, predstavljajo pa ga na slednjem odru drugačni interpreti: slednji je podal svoj lik in sebe v njem. Isto je s prevajalci. Nič zato, če je več prevajalcev: zdi se nam, kot da naskakujejo različne pesniške ekipe visok kulturni vrh od več strani. Kdo mu bo prišel najbližje? Tako se godi z Dantejem že več stoletij pri vseh narodih. Koliko je nemških prevodov, koliko španskih! Samo Hrvatje jih imajo tri, če ne še več. Slednja doba ga skuša "posvojiti po svoje". To je ravno usoda genijev, da dajo slednjemu veku nekaj njegovega. V tem je njih neumrljivost. In če se je naključilo, da sta dva Slovenci prevajala istočasno isti svetovni vrh, enega najvišjih poezije sploh, je to dokaz, da se je čutila potreba po tej poeziji tako doma kot v emigraciji: pa dokaz tudi temu, da se emigracija lahko loteva istih pesniških nalog kakor domovina. In če je Dante merilo najvišje poezije, ja že sama ta drznost — v primeri — podobno dejanje kot ekspedicija na Himalajo. Tudi če omagamo pred močjo domovine, bo poraz vsekakor časten za emigracijo. *Izdala je knjigo, ki jo domovina pred letošnjim letom ni zmogla.* Ne, ker bi je ne imela, ampak, ker ni zaupala občinstvu, ker se je bala propada na knjižnem trgu, ker ni bilo osnov v narodu za sprejem te vrste poezije. Emigracija je z omogočitvijo te knjige pokazala vsaj — kot knjižni trg — korak naprej od stanja, v katerem smo zapustili domovino, ter stopila vstric domovini sami. Zato je izid te knjige uspeh emigracije, je merilo njene visoke kulturnosti.

Pred letošnjima dvema prevodoma smo imeli Slovenci že dva prevoda Dantejevega Pekla: Koseskega in Debevečevega. Koseskega prevod je izšel v njegovih zbranih spisih pri Slovenski Matci že pred osemdesetimi leti. Kdo ve za te Zbrane spise? Kdo pozna Paklo? Kdo ga je bral? Kdo ga je razumel? In kdo lepotno užil? Mrtev prevod že ob rojstvu. Debevec pa je Pekel tiskal v Domu in svetu leta 1910 in 1911. Torej pred petdesetimi leti. In temu je dodal v l. 1915 do 1920 še Vice in v l. 1921 do 1925 še Raj. Torej celotno Božansko komedijo. Kdo jo je bral? Da, vsi študentje teh desetletij. Toda, kdo jo je užil? Ze izhajanje, raztegnjeno na toliko let od meseca do meseca jemlje kontinuiteto in zanmanje. Tudi je bil prevod delo filologa bolj kot pesnika, nastal je prevod bolj iz kulturne nuje kot navdih. Godilo se nam je, da smo Danteja spoznavali iz Debevečevega proznega, znanstvenega komentarja, iz razlage, ne pa iz pesniškega prevoda. To drži. Zaradi tega prevoda smo dobili v kosti celo strah pred Dantejem, sprejeli smo dogmo o njegovi nerazumljivosti in papirnosti, neživljenjskosti. Tako tudi ta Debevečev prevod ni zajel občinstva, kajti "dokler je raztresen v reviji, ga ni", je Debevec sam napisal ob koncu. In ni se našel niti po l. 1925 noben slovenski katoliški založnik, da bi izdal v knjigi tudi kakšen prevod. Dolžnost Katoliške knjigarne bi bila, iz-

— Gledališča v Italiji so v veliki krizi, ker je televizija odvzela mnogo publike zlasti dramskim skupinam. Glavni igralci terjajo od vlade, da prisloži na pomoč in ustanovi po vsej Italiji redna gledališča, ki bodo državne ustanove in igralci državni uradniki. Predlagajo, da naj se vlada drži siste-

ma, kakor je uveden v Srednji Evropi, zlasti pa v slovanskih državah, kjer so vsa gledališča stalna in pod državnim vodstvom.

— Mesto Capri podeljuje vsako leto mednarodno pesniško nagrado. Lansko leto jo je prejel francoski pesnik Jean Follain, letos

dati jo v knjižni obliki vsaj kot dokument, čeprav predstavlja samo "seno glorijske". Pa ni zaupala — občinstvu, knjižnemu trgu. Tako pa je Debevec gojil pobožno željo, kot jo je tudi izrazil: "Morda pa jo bo vzbudil v življenje kakšen bogat ameriški založnik?" Pa tudi ta ameriški mecen se ni našel. *Občinstvo doma in v emigraciji ni bilo kulturno zrelo, sprejemljivo za Danteja.*

Zdaj pa je temu istočasno dozorelo doma in v emigraciji. Morda je k temu pripomoglo še marsikaj vmes. Mislim na prevode posameznih spevov, ki so pripravljali pot novim težnjam po novih celotnih prevodih. Vemo, da je Komedijo prevajal že Vraz pred 130 leti. Potem je Aleš Ušeničnik prevel v verzih Bernardovo molitev pred Marijo iz Raja. Nato Župančič prvi in peti spev Pekla. Popularizirali pa so Danteja slovenski Dantologi z Resovo izdajo zbornika DANTE, s katerim smo se Slovenci pridružili njegovim častilcem ob 600 letnici rojstva. Ta zbornik, ki je izšel tudi v italijanščini, je gotovo svojevrsten mejnik v slovenskem poznavanju Danteja in prva pot k resnični slovensko italijanski kulturni izmenjavi brez političnih tendenc.

Tik pred vojno je pripravil Debevec posebno antologijo iz Božanske komedije za Šolarjevo Cvetje. Prevajal je cele odlomke nanovo in dobro. Knjiga je bila skoraj dogotovljena, ko je umrl. Hotel je pa pripraviti občinstvo na Komedijo s prevodom "predtakta" v to mogočno "simfonijo", namreč s prevodom Novega življenja, ki ga je tretjino priobčil v svojem DS 1938. leta, ko mu je bil urednik za petdesetletnico in je ob njem tudi umrl, ne da bi zaključil prevajanja prozne Dantejeve poezije. Mnogo je zanj napravil dr. Leben s posebno knjižico o Problemu Beatrice (1940). Istočasno pa je začel prevajati Danteja Gradnik. Najprej njegove sonete za Antologijo italijanske lirike (1940); med drugo svetovno vojno pa že Komedijo: vnovič Bernardovo molitev v Raju za Terseglavov prevod Fabbrovega Duhovnega razvoja krščanskega človeka. Nato pa se je pridružil Debeljak, ki je želel postaviti greh prejšnjih katoliških založništov, ter je hotel pripraviti Debevečev prevod za izdajo v Slovenčevi knjižnici. Toda iz popravila Debevečevega teksta ga je pot vodila v prevajanje na novo. To so spevi v Koledarju Slovenca, Na dnu Dantejevega Pekla ter nekaj v Domu in svetu. Bil pa je ta obnovljeni prevod celotnega Pekla napravljen že l. 1945. To je bil prvi koncept. Temu je v Rimu pridružil še nov prevod Bernardove molitve iz Raja na prošnjo prof. Vodopivca.

Emigracija pa mu je prinesla "dantejevsko" okolje, razpoloženja in kraje, kar je po svoje predrugalo Debeljakov koncept. Doma pa so se pojavili novi prevajalci. Tako je Ciril Zlobec prevel in knjižno izdal Dantejevo Novo življenje ter objavil tudi že prvi spev Pekla v precej svobodnem prevodu. Dozorel je med tem Gradnikov celotni prevod Pekla, ki so ga brali in komentirali na tržaški radijski postaji v l. 1959. Dozorel pa je tudi prevod v emigraciji. Oba sta izšla v letu 1959.

Tako sta se v letošnjih knjižnih izdajah Pekla srečali "domovina in emigracija". Kako ga je postavila domovina, še ne vemo. Emigracija ga gleda kot emigranta. Na dveh odrih sta zaigrala dva igralca stari klasični tekst "krščanskega Homerja". Pesnika, ki ga Carlyle postavlja za zgled pesniškega herojstva, ob katerega strani se vredno vstopa samo še Shakespeare. Največjega pesnika, ki ga je kdaj rodilo — politično emigrantstvo. Naš prevod nima nobenih političnih osti, hoče pa prevajalec potrditi z njim samo to, da je "emigracija, kakor je težka in kruta, lahko rodovitna tudi za najvišjo umetnost." Temu dokaz je Dante. V izvirniku seveda. V našem prevodu pa je predvsem potrdilo kulturni zrelosti emigracije, ki je edina s svojo prednaročbo brez s'herne druge pomoči omogočila ta izid in si tako dala sama sebi pomembno božično darilo.

pa dva francoska pesnika: Pierre Emanuel in Francis Ponge. Francoski pesnik Claude Vigée pa je prejel nagrado Zlata sirena.

— Največja francoska enciklopedija je Larousse. V novi izdaji so izšli tudi podatki o Leonu Blumu, bivšem predsedniku francoske

socialistične vlade in pisatelju ter literarnem zgodovinarju. Članek je po nesreči — tako pravi založba — izšel z velikimi pomanjkljivostmi in zmotami. Zato je založba sklenila vnesti popravek v celo naklado in prosi tistih 150.000 kupecev, ki so knjigo že kupili, da naj jo vrnejo za nov izvod.

ke razvijajo, vse kar sili iz mej platen v prostorje. Tokrat smo pred posebne vrste slikanjem. Zrak, atmosfera se kopljeta in objemata oblike."

— Prijatelj iz Koroške nam piše, da misli prodati 1. zvezek Schillerjevih pesmi, izdanih na Dunaju l. 1803 pri Antonu Dollu ("zu haben bey Rud. Sammer"). Knjiga obsega 346 strani. Kdor bi hotel kupiti to bibliofilsko redkost, naj se obrne na uredništvo GLASA, da mu sporočimo naslov prodajalca.

— "Graviers" je glasilo krožka s'ušateljev na inštitutu za umetnostno zgodovino na univerzi v Louvainu. Rafko Vodeb je napisal prispevek "Ombres et lumières" ob predavanju p. Cocagnaca, O.P.

— Na ljubljanski univerzi je stolico pok. prof. Ramovša prevzel dr. A. Bajec in stolico pok. prof. Nahtigala dr. France Tomšič.

— "Katoliški glas" v Garici (šs. 43-XI) je v celoti ponatisnil uvodnik GLASA Atom grozijo, ki ga je napisal univ. prof. dr. Ignacij Lenček.

— Pisatelj dr. Metod Turnšek je napisal in izdal novo slovensko dramo "Kralj Samo in naš prvi vek". Delo prikazuje boje in napore Slovencev za samostojnost.

— Statistični urad Hrvatske izseljenske matice je objavil številke o izseljencih iz Jugoslavije. Presenetljiva je številka, koliko je slovenskih izseljencev: 360.000. Po odstotkih prebivalstva v Sloveniji je to najvišja številka za vso Jugoslavijo. Ob tej visoki številki bi se morali zelo zamisliti...

odmevi

— "KLIC TRIGLAVA", ki izhaja v Londonu, prinaša kritično poročilo o knjigi Neve Rudolfove "Čisto malo ljubezni". Med drugim piše:

"Z nekako skepsom sem vzel v roke avstralske črtice komaj polnoletne Neve Rudolfove, ki jih je nagradila in nedavno izdala pod skrivnostnim imenom "Čisto malo ljubezni" Slov. kult. akcija v Argentini. Nisem si mogel predstavljati, kaj naj bi nam govorila ta punčka o ljubezni... Kot je njen opis zanimiv in prijeten, in obenem topel, ljubeč, veder, optimističen pogled v življenje, ki ga more imeti mlad, dober človek, njene črtice so kljub nekaterim tu in tam bridkim opisom vendarle črtice sonca, črtice upanja in ljubezni do dobrega, do njene matere in domovine. K tema dvema se v tujini pogosto vrača, to dvojje nosi v svojem srcu, to je njena ljubezen. In ta ljubezen končno zmaga in spet vrne materi in domovini, kamor se je Rudolfova pred nekaj meseci vrnila. Ker je cena izredno nizka, si je lahko omisliti to zbirko ljubkih in toplih črtic, ki utegnejo biti za marsikoga sredi mrzle tujine resnično doživetje."

— "Katoliški glas", št. 41-XI, objavlja kritično poročilo o Zgodovinskem zborniku, ki ga je napisal M. Š. Poročilo zaključuje z ugotovitvijo:

"Pričujoči zgodovinski zbornik je prvo tovrstno delo slovenskega občestva izven osrednje domovine po drugi svetovni vojni. Namen zbornika vidimo predvsem v razpravah, ki neposredno zadevajo naš narod in naše probleme..."

doma in po svetu

— Francoska založba Julliard je napovedala izid knjige Igorja Šentjurca *Molitev za morilca* (*Prière pour un meurtrier*) v francoskem prevodu. Iz nemščine je delo prevedla Edith Vincent.

— Glasilo cirilmetodijskih duhovnikov v Slovenji Nova pot objavlja od časa do časa odlomke iz del pisatelja Ksaverja Meška. Pisatelj je ponovno protestiral proti temu, vendar brez uspeha.

— Promoviral je v Rimu slovenski pisatelj in profesor v Trstu Alojzij Rebula. Z odličnim uspehom je branil doktorsko tezo o prevodih Danteja v slovenščino.

— Sedemdesetletnico sta slavila slovenska kulturna delavca dr. L. Čermelj in dr. Andrej Budal.

— Avstrijski pisatelj Alfred Moscon, po rodu iz Pišec pri Brežicah, prevaja življenjepise in izbrana dela slovenskih pisateljev, ki so izgubili življenje v drugi svetovni vojni. Prevoje bodo objavili v Svetovni antologiji padlih pisateljev in umetnikov. Po dosedanjih poročilih je prevedel izbor iz Mirana Jarca, Iva Brnčiča in Frana Mesesnela in še ni razvidno, ali je upošteval še druge padle pesnike in pisatelje.

— Pri Mohorjevi družbi v Celju je izšla nova pesniška zbirka Antona Vodnika *"Glas tišine"*. Mohorjeva družba je izdala tudi četrto knjigo *"Izbranega dela Ksaverja Meška"*, ki jo je uredil in opombe napisal Viktor Smolej.

— Komunistični režim je v Mariboru ukinil humanistično gimnazijo in sicer z datumom 31. avgusta t.l. Lansko leto je gimnazija slavila stoletnico. Šolski zavod so spremenili v strokovno srednjo šolo. Verjetno bo sedaj

humanistična gimnazija v Ljubljani edin zavod te vrste v Sloveniji.

— Društvo mladih skladateljev Argentine prireja sezono koncertov in so na enem takih koncertov izvajali novo skladbo Cirila Krena, komorno kantato *Al mar* (Morju) na besedilo čilskega pesnika Pablo Nerude. Kantata je komponirana za mešani vokalni kvartet, bariton solo in klavir. Izvajanje je spremljal na klavirju pianist Anton Soler Biljenski, baritonski part pa je pel Angel Hrovatin. *"La Prensa"* je objavila o izvajanju dela poročilo svojega kritika, ki med drugim pravi, da *"glasba predodčuje z veliko plemenitostjo in mogočnimi ter učinkovitimi vokalnim; 'tutti' besedilo, katero je ponekod samo fonetično uporabljeno, a se drugod od njega oddaja, da ne bi motilo na široko izpeljane melodične linije vokalne polifonije"*.

— Srbski pisatelj Branko Ćopić je napisal lansko leto delo *"Glui smodnik"*, polno kritike o komunističnem režimu v Jugoslaviji; vendar ima pisatelj tolik sloves med ljudmi, da se oblastniki niso hoteli razburjati, pač pa je partijski cenzurni aparat smisel dela zmalčil, vendar duha dela ni mogel popolnoma zatreti. Sedaj pa je pisatelj napisal novo delo in sicer *"Odmiranj medveda"*, vendar zahvala cenzura tokrat temeljito spremembo. Ćopić je namreč razkrinjal partijsko priljubljeno parolo o odmiranju države, ki da je navadna laž v besedi in stvarnosti.

— Komorni pevec tenorist Anton Dermota je priredil koncert v Ljubljani. Pel je pesmi Schumann, Wolfa, Straussa in dodal Lajovčev *"Mesec v izbi"*, Ravnikovo *"Kje so tiste stezice"* in korško *"Gor čez izaro"*. Časnikar

jem je po koncertu dal izjavo, da *"ga vse bolj vleče domov"* in izrekel željo, da bi prirejal koncerte v Ljubljani ne vsakih osem let, ampak osemkrat na leto.

— Celovško gledališče se misli v sezoni 1959-60 dvigniti iz tesnih razmer province in bo uprizorilo dela iz svetovnega repertoarja. Sezono bodo začeli z Beethovnovim *Fidelio*. takoj nato uprizorili Kienzlovega *Evangelimanna*, med dramskimi deli pa delo *"Duhovnik delavec"* in moderno delo angleškega pisatelja Priestleya *"In potem v ponedeljek zjutraj"*.

— Mohorjeva družba je za leto 1960 izdala naslednji knjižni dar: *"Mohorjev koledar"* za leto 1960, Karel Mauser: *"Ura s kukavico"*, povest (170 strani), Stegbauer-Polanc: *"Zvesto srce"* (prevod), Fran Erjavec: *"Koroški Slovenci"*, 5. zvezek, Kot dodatne knjige pa Francé Turk: *"Ljubo doma"* (povest); Tomaža Kempčana: *"Hoja za Kristusom"* (ponovna izdaja prevoda Aleša Ušeničnika); Riciotti: *"Jezusovo življenje"*.

— Letošnjo sezono je ljubljanska Drama začela z delom španskega pesnika Federica Garcíe Lorca *"Yerma"*, ki je visoka pesem materinstva. V glavni vlogi je nastopila Vika Grilova in kot novinka dosegla velik uspeh. — Drugo ljubljansko stalno gledališče, Mestno gledališče, je odprlo sezono z delom angleškega dramatika Priestleya *"Steklena kletka"*.

— Državna založba izdaja Zbrana dela pisateljev in pesnikov in je kot 64. knjigo izdala tretjo knjigo zbranega dela Otona Župančiča.

— Ko so časnikarji sporočili pesniku Quasimodu, da je prejel Nobelovo nagrado, so ga začeli vpraševati, kakšni so njegovi načrti. Odgovoril jim je, da bo najprej posredoval pri jugoslovanskih oblasteh, da izpuste iz zaporov pesnika, ki je prevedel izbor njegovih pesmi in jih pripravil za objavo. Ni pa povedal njegovega imena.

— Francoski katoliški pisatelj Louis-Martin Chauffier, ki ga prištevajo k levici, predseduje Mednarodni zvezi pisateljev za resnico. Zveza je poslala sovjetskemu pisatelju Šolohovu, ki je prijatelj Hruščeva, spomenico, v kateri prosi, da naj posreduje pri madžarski vladi in doseže svobodo za 20 madžarskih pesnikov in pisateljev, ki so v zaporih že od leta 1956.

(Dalje s 1. strani)

drži. Seveda so nekatere knjige krajevno določene in je njih vsebina za nas tostran Atlantika verjetno že neaktualna; za take primere bi morale poskrbeti za nadomestilo tukajšnje založbe in bodo to gotovo tudi storile, kakor so že doslej. Toda tega bo le malo: kar je izšlo že drugod, sezimo po tem!

Razlog, da izgubljamo mladino, ker nimamo zanjo knjig in učil, bo držal le v zelo omejeni obliki. Vsekakor pa ne more biti v tem nobena krivda naših založb ali mladinskih tečajev ter njihovih voditeljev. Starši lahko z malo dobre volje poskrbe za primerne knjige svojim otrokom, le opozoriti bi jih bilo treba, kje so in kakšne so.

"GLAS" je štirinajstdnevnik. Izdaja ga Slovenska kulturna akcija, Alvarado 350, Ramos Mejía FCNDFS, Bs. Aires, Argentina. Ureja Ruda Jurčec. Tiska tiskarna *"Federico Grote"*, Montes de Oca 320, Buenos Aires.